

Demokratene i Norge

post@demokratene.no

Vedtak om avkortning av partistøtte – Demokratene i Norge

Partilovnemnda sendte 4. november 2016 varsel til Demokratene i Norge (DiN) om mulig vedtak om avkortning av hele eller deler av den statlige partistøtten i 2016. Med bakgrunn i informasjon om at partiet ikke hadde oppfylt de krav om revisjon for regnskapsårene 2013 og 2014 som følger av lov 17. juni 2005 nr. 102 om visse forhold vedrørende de politiske partiene (partiloven) § 21 a, fant Nemnda det nødvendig at partiet la frem dokumentasjon som kan bekrefte at partilovens krav om revisjon for regnskapsåret 2015 er oppfylt. I motsatt fall ville Nemnda måtte vurdere å treffe vedtak om avkortning i partistøtte i 2017.

Merknader fra partiet

I partiets svar på Partilovnemndas varselbrev 23. november 2016 viser styrets leder ihht. Enhetsregisteret i Brønnøysund, Makvan Kasheikal, og styrets leder ihht. Partiregisteret, Terje Svendsen, at i forbindelse med Partirevisjonsutvalgets (PRU) gjennomgang av partiets etterlevelse av pliktene i partiloven kapittel 4 og den veiledning som ble gitt i tilknytning til denne fra 22. juni 2015 til 29. februar 2016, ble laget regnskap for 2013 og 2014 som består av en sammenstilling av tallene fra to ulike juridiske enheter, Demokratene i Norge og Demokratene; det er altså ikke tale om formelt avgitte og signerte regnskaper. Sammen med ordinært regnskap for 2015 ble disse forelagt partiets nyvalgte revisor, Agder Revisjon AS v/ registrert revisor Jan Skaar, i november 2016.

I brevet av 23. november 2016 uttaler partiet blant annet:

Regnskapene for årene før 2015 har tydeligvis vært befattet med mye feil, og intern kontroll har tydeligvis vært fraværende. De aktuelle tillitsvalgte er nå skiftet ut. (...)

Man satser på å legge bak seg tidligere rot og feil, og har derfor fra og med 2015 benyttet seg av autorisert regnskapsfører, og innført rutiner med attestasjon og bankfullmakt kun til kasserer. Revisjon av 2015-regnskapet er også gjennomført – uten kommentarer. Det viser etter styrets oppfatning at man har fått ting på plass, og at man kan se fremover. (...)

Adresse:
Partilovnemnda
Postboks 14
6801 FØRDE

Kontaktperson:
Tor Henriksen
Tlf. 22 00 37 60
Mob. 992 93 988

E-post:
post@partilovnemnda.no
Internett:
www.partilovnemnda.no

På bakgrunn av alle disse utfordringene som er kommet frem, både utfra rapporten fra PRU og tilbakemelding fra valgt revisor, og ikke minst de organisatoriske utfordringene vi har hatt i partiet, så er det utfra partiets syn ikke mulig å avlegge regnskap for 2013 og 2014 på nytt. (...) Derfor er regnskapet for 2013 og 2014 å betrakte som «avlagt» når sammenstillingen fra PRU legges til grunn. Dermed mener vi det må være mulig å komme videre for partiet, og sikre den økonomiske fremdriften. Vi har allerede fått straff for disse forholdene i form av avkortning i partistøtten.

Den fremlagte revisorberetningen for 2015 viser at årsregnskapet etter revisors mening er «avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til partiet Demokratene i Norge per 31. desember 2015 og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne dato i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge». Samtidig har revisor avlagt negative revisjonsberetninger for 2013 og 2014 da han «ikke har vært i stand til å innhente tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for en konklusjon».

I ettersendt uttalelse den 29. november 2016, erklærer revisor at partiet for regnskapsåret 2015 oppfyller kravene til innberetning av inntekter, kostnader, balanseposter og gjeld etter partiloven kapittel 4, jfr. partiloven § 21 a.

Revisor nevner at det avlagte regnskapet etter partiloven § 18 nr. 2 ikke var revidert før det ble avlagt, og at det er revidert fem måneder etter utløp av fristen for avleggelse av regnskap. Dette forholdet bekreftes også av Kasheikal i e-post 29. november 2016, der han på det sterkeste beklager at tidligere ledelse ikke har fulgt opp frister og pålegg i henhold til lovens bestemmelser. Det nevnes også at den turbulente situasjonen som har vært internt i partiet i tilknytning til valg av ny ledelse i 2016, har bidratt til at opprydningen i regnskapene har blitt forsinket.

Kasheikal bekrefter at det ikke har blitt foretatt innholdsmessige endringer fra det som ble innberettet i den årlige økonomirapporteringen til SSB i juni, og til regnskapet som ble revisorgodkjent i november.

Nemndas syn på saken

Etter partiloven § 24 annet ledd bokstav c, er det en av Nemndas oppgaver å "fatte vedtak om bruk av administrative sanksjoner og inndragning". Dette skal i følge forarbeidene, jf. Ot.prp. nr. 84 (2004-05) side 82, være en sanksjon overfor partilag som ikke oppfyller lovens krav innen gjeldende frister.

Av forskrift 5. februar 2014 nr. 107 om visse forhold vedrørende de politiske partiene (partilovforskriften) § 6-1 første ledd, følger at kompetansen kan brukes i to tilfeller:

- a) når partiet eller partiledet har overtrådt bestemmelsene i partiloven § 17 a, § 18, § 18 a, § 18 b, § 19, § 20, § 20 a, § 20 b, § 21, § 21 a første til tredje ledd og § 23, eller

b) når det er tvil om at partiet eller partiledet eksisterer

Ved Stortingsvalget i 2013 fikk Demokratene i Norge i følge valgdata lagt ut på Kommunal- og moderniseringsdepartementets hjemmeside

(www.regjeringen.no/html/kmd/valgresultat/2013/bss.html) 2214 stemmer (0,1 prosent).

Partiet vil derfor som utgangspunkt ha krav på statsstøtte i 2017 etter partiloven § 11.

Det følger av partiloven § 21 a nr. 1 at alle politiske partiers hovedorganisasjon har revisjonsplikt etter revisorloven § 2-1, og at unntakene i revisorloven § 2-1 nr. 2 ikke får anvendelse. Av § 21 a nr. 2 følger at det i tillegg til regnskapet, årlig skal gis revisorerklæring om alle innberetningspliktige forhold etter kapittel 4 i partiloven.

Etter Nemndas syn er det ikke tvilsomt at DiN for regnskapsåret 2015 har brutt revisjonsplikten. Partiet overholdt sin innberetningsplikt etter partiloven § 18 nr. 2 og fikk sin økonomi for regnskapsåret 2015 registrert hos SSB innen fristens utløp 1. juni 2016. Informasjon fra Kasheikal og Svendsen (i svaret på Nemndas varselbrev), Kasheikal (e-post av 29. november 2016) og Agder Revisjon v/ registrert revisor Jan Skaar (revisjonsrapport av 2015-regnskapet og erklæringen avgitt i e-post av 29. november 2016) viser imidlertid at innberetningen for 2015 ble rapportert uten at grunnlaget faktisk var revidert av statsautorisert eller registrert revisor. Revidert regnskap forelå først 18. november 2016. Dette er et klart brudd på revisjonsplikten etter partiloven.

Nemnda merker seg at partiet etter omfattende offentlig finansiert veiledning nå ser ut til å ha fulgt de gitte anbefalingene slik at partiet i fortsettelsen bedre vil bli i stand til å innfri lovens krav om revisjon. Etter Nemndas oppfatning var denne kunnskapen tilgjengelig og burde ha vært benyttet på et tidligere tidspunkt av de ansvarlige for økonomirapporteringen, slik at revisjon av regnskap for 2015 forelå på innberetningstidspunktet.

Det følger av partiloven § 28 at Nemnda ved fastsettelsen av avkortning bl.a. skal legge vekt på hvor mye støtte partiet kan søke om det aktuelle året, overtredelsens grovhet og varighet. Av partilovforskriften § 6-1 nr. 2 følger dessuten at Nemnda skal ta "hensyn til likebehandling, forholdsmessighet og effektiv allmennprevensjon".

Partilovnemnda har allerede vedtatt å avkorte den statlige partistøtten til DiN for 2015 og 2016 for brudd på revisjonsplikten. Etter Nemndas syn foreligger det også for regnskapsåret 2015 et alvorlig brudd på partiloven. Av hensyn til likebehandling og allmennprevensjon vil det ikke være riktig å la den betydelige fristoversittelsen passere uten noen form for reaksjon. Blant annet i lys av hva som ser ut til å være tydelige signaler om at partiet heretter ønsker å innrette seg etter det offentlige regelverket vedrørende partistøtte, er det etter Nemndas oppfatning likevel nå forsvarlig å gi en mildere reaksjon enn tidligere. Avkortningen i 2017 settes derfor til 10 prosent.

På denne bakgrunn treffes følgende

vedtak:

Den statlige partistøtten til Demokratene i Norge avkortes for 2017 med 10 – ti – prosent.

**

Nemndas vedtak om avkortning i støtten skal etter forskriften § 6-4 meddeles både partiet og departementet.

Saken ble drøftet under Nemndas møte 1. desember 2016. Endelig utkast til vedtak ble deretter sendt på sirkulasjon ved e-post av 7. desember 2016, og uttrykkelig akseptert av samtlige medlemmer.

Partilovnemndas vedtak om avkortning av partistøtte kan ikke påklages, jf. partiloven § 24 nr. 1 og § 28 nr. 2 samt partilovforskriften § 6-3 nr. 1. Den eneste muligheten for å få vedtaket overprøvd vil derfor være gjennom søksmål for domstolene. Partilovnemnda kan likevel omgjøre vedtak om avkortning dersom grunnlaget for vedtaket faller bort eller kompetanse til omgjøring følger av forvaltningsloven § 35 nr. 1 og nr. 5, jf. forskriften § 6-3 nr. 2.

For Partilovnemnda

Eivind Smith
Leder

Tor Henriksen
Sekretariatsleder

Kopi:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet, postmottak@kmd.dep.no